

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Zavod za školstvo Republike Hrvatske
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

**DRŽAVNO NATJECANJE IZ POZNAVANJA
KLASIČNIH JEZIKA**

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

OPĆE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

28		%
----	--	---

II. Gramatika:

24		%
----	--	---

III. Civilizacija:

22		%
----	--	---

Ukupni broj bodova:

74		%
----	--	---

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____

2. _____

Franjevačka klasična gimnazija u Sinju

Nadnevak natjecanja: 29. travnja 2005.

I PRIJEVOD TEKSTA

Rimski pjesnik Ovidije u svojem je djelu Heroides opjevao slavne mitske i povijesne ljubavi. Ovo je obrada jednog fiktivnog pisma koje Didona upućuje voljenom Eneji.

Infelix Dido Aeneae suo scribit:

"Accipe, Dardanide¹, carmen moriturae Elissae². Verba quae legis, a nobis³ ultima sunt. Certus⁴ es ire tamen miseramque relinquere Didonem. Idem venti vela fidemque ferent. Certus es, Aenea, cum foedere solvere naves et Itala regna sequi, quaeque nescis ubi sint. Nec te nova Carthago, nec crescentia moenia, nec summa⁵ tradita sceptro tuo tangunt. Facta fugis, facienda petis. Altera⁶ terra tibi per orbem quaerenda est, alteram iam habes. Quis tibi tradet terram, ut⁷ eam invenias? Quis sua arva tenenda non notis⁸ dabit? Scilicet alter amor tibi restat et altera Dido? Unde tibi, quae te sic amet, uxor erit? Te lapis et montes, te saevae progenuerunt ferae aut mare qua⁹ tamen adversis fluctibus¹⁰ ire paras."

¹ Dardanides, ae m. = Dardanac (sc. Eneja)

² Elissa = Didona

³ a nobis = a me

⁴ certus, 3 = odlučan

⁵ summa = vlast

⁶ altera... altera (sc. terra), prevedi: jedna ...druga

⁷ ut = kad

⁸ non notus = neznanac

⁹ qua = po kojem

¹⁰ adversis fluctibus = abl. aps. bez participa

PRIJEVOD:

II. GRAMATIKA

1. Sljedeće izraze pronađi u tekstu i odredi im funkciju:

moriturae _____
 carmen _____
 cum foedere _____
 per orbem _____
 non notis _____

5	
----------	--

2. Promijeni način sljedećim glagolskim oblicima:

legis _____
 es _____
 sint _____
 fugis _____
 invenias _____

5	
----------	--

3. Sljedećim sintagmama iz teksta promijeni broj:

ultima verba _____
 vela fidemque _____
 altera terra _____

3	
----------	--

4. Sljedeće rečenice popuni ponuđenim riječima (*Tiberina, asperrima, Tyrii, Italiani*)

Urbs antiqua fuit _____ tenuerunt coloni
 Carthago, _____ contra _____ longe
 ostia, dives opum studiisque _____ belli.

4	
----------	--

5. Dopuni rečenicu odgovarajućim oblikom glagola zadanim u zagradi:

Illa dies _____ (*noceo*, 2. *nocui*; prezent), qua nos sub antrum caeruleus imber aquis
 _____ (*compello*, 3. *compuli*, *compulsum*; perfekt)
 „Anna soror, quae me suspensam insomnia _____ „(*terreo*, 2; prezent)

3	
----------	--

6. Sljedeću rečenicu iz teksta izrazi konstrukcijom akuzativa s infinitivom, upotrijebivši zadani glavni glagol. (Prevedi pasivno!!!)

Nec te nova Carthago, nec crescentia moenia, nec summa tradita sceptro tuo tangunt.

Scio _____
 _____ .

4	
----------	--

III. CIVILIZACIJA

1. Na području koje se današnje zemlje nalazila Kartaga?

1	
----------	--

2. Zaokruži točan odgovor:

1. Aeneas erat Didonis:

- a) maritus
- b) frater
- c) amans

2. Dido erat regina:

- a) Carthaginiensis
- b) Romana
- c) Sidonensis

3. Aeneas Didonem reliquit:

- a) quia eam non amavit
- b) voluntate deorum
- c) alterius feminae causa

3	
----------	--

3. Spoji ljubavne parove:

1. Mars	a) Didona
2. Jupiter	b) Kleopatra
3. Eneja	c) Junona
4. Marko Antonije	d) Lezbija
5. Katul	e) Rea Silvija

5	
----------	--

4. Dopuni sljedeće poslovice:

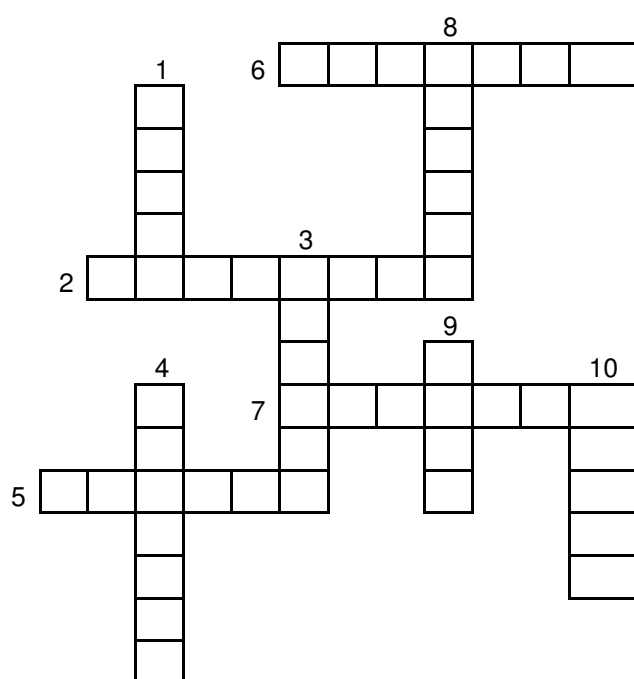
Ceterum censeo Carthaginem esse _____.

_____ iacta est.

_____ ante portas.

3	
----------	--

5. ISPUNI KRIŽALJKU

- 1. Enejina domovina
- 2. Drugo ime za stanovnike Ilija
- 3. Rimska pokrajina u kojoj se nalazila Kartaga
- 4. Najpoznatiji kartaški vođa
- 5. Enejina majka
- 6. Osvajač Kartage
- 7. Zemlja u kojoj se skrasio Eneja
- 8. Ratovi između Rima i Kartage
- 9. Najslavnija životinja kartaškog pohoda na Rim
- 10. Ime Enejina oca

10	
-----------	--

RJEŠENJA I BODOVANJE**I PRIJEVOD**

Nesretna Didona piše svome Eneji. (1)

“Primi, Dardanče, pjesmu Didone (1) koja će umrijeti. (1) Riječi koje čitaš (1), od mene su posljednje. (1) Odlučan si ipak otići (1) i ostaviti jadnu Didonu. (1) Isti će vjetrovi odnijeti i jedra i vjernost. (1) Odlučan si, Enejo, (1) sa savezom odriješiti lađe (1) i slijediti Italska kraljevstva, (1) za koja ne znaš gdje su. (1) Ne dira te ni nova Kartaga, (1) ni zidine koje rastu, (1) niti vlast predana tvome žezlu. (1) Bježiš od učinjenog, (1) tražiš što treba učiniti. (1) Jednu zemlju moraš tražiti po svijetu, (1) drugu već imaš. (1) Tko će ti predati zemlju (1) kad je nađeš? (1) Tko će dati svoja polja neznancu u posjed? (1) Dakle, preostaje li ti druga ljubav i druga Didona? (1) Odakle će ti biti žena (1) koja bi te ovoliko voljela? (1) Rodili su te kamen i planine i divlje zvijeri (1) ili more po kojem se, premda prijete valovi (1), spremaš otići. (1)

28	
----	--

II. GRAMATIKA

1. Sljedeće izraze pronađi u tekstu i odredi im funkciju:

atribut

direktni objekt

priložna oznaka

priložna oznaka

indirektni objekt

5	
---	--

2. Promijeni način sljedećim glagolskim oblicima:

legas

sis

sunt

fugias

invenis

5	
---	--

3. Sljedećim sintagmama iz teksta promijeni broj:

ultimum verbum

velum fidesque

alterae terrae

3	
---	--

4. Sljedeće rečenice popuni ponuđenim riječima (*Tiberina, asperrima, Tyrii, Italiam*)

Urbs antiqua fuit **Tyrii** tenuerunt coloni

Carthago, **Italiam** contra **Tiberina** longe

ostia, dives opum studiisque **asperrima** belli.

4	
---	--

5. Illa dies **nocet** (*noceo, 2. nocui; prezent*), qua nos sub antrum caeruleus imber aquis **compulit** (*compello, 3. compuli, compulsus; perfekt*)

„Anna soror, quae me suspensam insomnia **terrent** „(*terreo, 2; prezent*)

3	
---	--

- 6.

Scio **te nec a nova Carthagine, nec a crescentibus moeniis, nec a summa tradita scepro tuo tangi.**

4	
---	--

UKUPNO GRAMATIKA

24	
----	--

III. CIVILIZACIJA

1. Tunis

1	
---	--

2. Zaokruži točan odgovor:

1. Aeneas erat Didonis:

- a) maritus
- b) frater
- c) **amans**

2. Dido erat regina:

- a) **Carthaginiensis**
- b) Romana
- c) Sidonensis

3. Aeneas Didonem reliquit:

- a) quia eam non amavit
- b) **voluntate deorum**
- c) alterius feminae causa

3	
---	--

3. Spoji ljubavne parove: (paralelno stoje rješenja)

Mars	Rea Silvija
Jupiter	Junona
Eneja	Didona
Marko Antonije	Kleopatra
Katul	Lezbija

5	
---	--

4. Dopuni sljedeće poslovice:

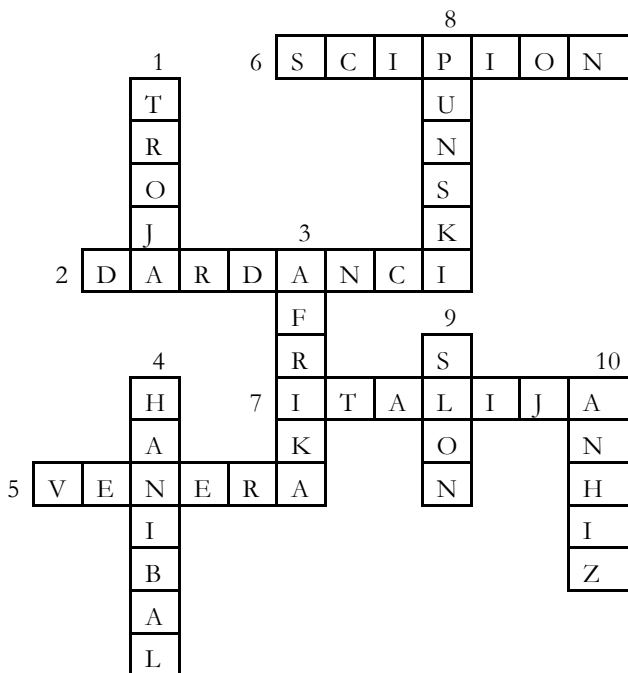
Ceterum censeo Carthaginem esse **delendam**.

Alea iacta est.

Hannibal ante portas.

3	
---	--

5. ISPUNI KRIŽALJKU

10	
----	--

UKUPNO CIVILIZACIJA

22	
----	--

UKUPNO BODOVA

74	
----	--

BODOVI I POSTOTCI:

Bodovi	Postotak	Bodovi	Postotak
1	1,35	38	51,35
2	2,70	39	52,70
3	4,05	40	54,05
4	5,41	41	55,41
5	6,76	42	56,76
6	8,11	43	58,11
7	9,46	44	59,46
8	10,81	45	60,81
9	12,16	46	62,16
10	13,51	47	63,51
11	14,86	48	64,86
12	16,22	49	66,22
13	17,57	50	67,57
14	18,92	51	68,92
15	20,27	52	70,27
16	21,62	53	71,62
17	22,97	54	72,97
18	24,32	55	74,32
19	25,68	56	75,68
20	27,03	57	77,03
21	28,38	58	78,38
22	29,73	59	79,73
23	31,08	60	81,08
24	32,43	61	82,43
25	33,78	62	83,78
26	35,14	63	85,14
27	36,49	64	86,49
28	37,84	65	87,84
29	39,19	66	89,19
30	40,54	67	90,54
31	41,89	68	91,89
32	43,24	69	93,24
33	44,59	70	94,59
34	45,95	71	95,95
35	47,30	72	97,30
36	48,65	73	98,65
37	50,00	74	100,00